

РЕШЕНИЕ

№ 29747

гр. София, 24.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 70 състав, в
публично заседание на 16.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Радина Карамфилова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **3706** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.10а, ал. 4 във вр. ал.1, вр. чл. 10, ал.1, т. 17 и т. 22 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба на С. И. Х., гражданка на Сирийска арабска република, [дата на раждане] действаща чрез адв. М. Н., срещу отказ за издаване на дългосрочна виза тип „Д“ от дата 05.02.2026г. по заявление №25000324, подадено на 14.04.2025г., издаден от М. С., завеждащ „Консулска служба“ в Посолство на РБ в Б., Ливанска република.

В жалбата е изложено, че отказът е постановен в нарушение на материалния закон и при съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Счита, че е нарушено правото на зачитане на личния и семеен живот по чл. 8 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ). Иска се отмяна на отказа.

В съдебно заседание жалбоподателят С. И. Х., гражданка на Сирийска арабска република – редовно призован, не се явява, представлява се от адв. И., с представено по делото пълномощно. Не претендира разноски.

Ответникът – М. С., завеждащ „Консулска служба“ (ЗКС), в Посолството на Република България в [населено място], Л., редовно призован, не се явява, не изпраща процесуален представител.

СГП – редовно призована, не изпраща представител.

Административен съд София – град, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало по заявление № 25000324, подадено на 14.04.2025 г. от С. И. Х., гражданка на Сирийска арабска република, [дата на раждане] за издаване на виза

за дългосрочно пребиваване.

След разглеждане на заявлението е издаден оспореният отказ за издаване на дългосрочна виза тип „Д“ от дата 05.02.2026 г., по заявление №25000324, подадено на 14.04.2025 г., издаден от М. С., завеждащ „Консулска служба“ в Посолство на РБ в Б., Ливанска република. Компетентният административен орган е приел, че са налице основанията на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 22 от ЗЧРБ – има данни, че целта на влизането е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета страна. Като допълнителни забележки е посочено: „Не е представен документ за съдимост. В рамките на съгласувателната процедура е придобита информация, включително от други държави, че целта на апликанта е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към държави от З. Европа, където да кандидатства за статут на временна закрила“.

Като доказателства по делото са приети Заповед № 1 от 20.01.2025 г. /л. 40/ на посланика на Република България в Б. – Л., с която М. С. – завеждащ консулска служба (ЗКС) в посолството на Р. България в Б., е определен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формуляри за отказ за издаване на виза, както и пълномощно № Ко-34.1-189 от 06.06.2025 г. /л. 39/ с което М. С. – завеждащ консулска служба (ЗКС) в посолството на Р. България в Б., упълномощава главен специалист, магистър право-И. А. да го представлява по административни свързани с откази за издаване на визи, във всички съдебни инстанции /л. 39/.

В хода на съдебното производство по делото на основание чл. 186 във вр. с чл. 192, ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 144 от АПК съдът е задължил Държавна агенция „Национална сигурност“, да представи по делото писменото становище, с което от ДАНС уведомяват, че съгласувателната процедура по подаденото от апликанта заявление за виза е осъществена от СДМ – ДАНС, като по електронен път е изразено отрицателно становище в Националната визова информационна система. Апликантът не е бил идентифициран като заплаха за националната ни сигурност, но е било установено, че попада в хипотезата на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 22 от ЗЧРБ. При извършен анализ на представените документи се констатира липса на приложено свидетелство за съдимост. След проведена съгласувателна процедура и предоставената информация от други държави са възникнали основателни съмнения, че кандидатът използва целта на пътуване като предлог за легална миграция към страни от З. Европа. Няма изготвени писмени документи, относими към воденото производство.

При така установените факти, като извърши по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК цялостна проверка за законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срок, от надлежна страна, при наличие на правен интерес по смисъла на чл. 147, ал. 1 от АПК, срещу индивидуален административен акт, който пряко засяга права и законни интереси на жалбоподателя, поради което жалбата е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореният отказ за издаване на виза е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР - приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г., обн., ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г.), съгласно който в случаите на отказ за издаване на виза на някое от основанията по чл. 10 от ЗЧРБ се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. В настоящия случай административният акт е подписан от М. С. – завеждащ консулска служба (ЗКС) в посолството на Р. България в Б., който е оправомощен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно приложение № 7 чл. 34, ал. 3 от НУРИВОВР със Заповед № 1 от 20.01.2025г. на

посланика на Република България в Б., Л.- Я. Т..

Условията и редът, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България са регламентирани в Закона за чужденците в Република България. Едно от изискванията за легално влизане в страната на чужденец, който не е гражданин на ЕС, е да притежава виза и това изискване е валидно по отношение на жалбоподателя. Видовете визи, посочени в чл. 9а от ЗЧРБ, се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България - чл. 9г от ЗЧРБ и чл. 10, ал. 1 от НУРИВОВР. Съгласно разпоредбата на чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР, не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра съгласно образец (приложение № 7), който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство, като в него се вписва законовото основание за отказ, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване/изпращане на заинтересуваното лице.

В разглеждания случай, правното основание за постановения отказ са посочени разпоредбите на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 22 от ЗЧРБ които гласят следното:

- т. 17 отказва се издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит.

- т. 22 има данни, че целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава.

Съдът констатира, че оспореният отказ е незаконосъобразен поради нарушение на изискването за излагане на мотиви в административния акт. Когато административният акт се издава в писмена форма, то той трябва да съдържа изложение на фактическите и правните основания за издаването му. Тези елементи от акта имат за цел да разкрият волята на административния орган и обстоятелствата, които стоят в основата на постановяването на акта. Включените мотиви подпомагат жалбоподателя да организира своята защита и съответно съда – да упражни надлежно съдебен контрол върху законосъобразността на акта.

От доказателствата по делото безспорно се установява, че лицето има разрешение да се събере на територията на Р.България със своя съпруг А. К. М., на когото е предоставен хуманитарен статут с Решение № 6733 от 10.06.2024г.

Настоящият състав следва да посочи, че с компетентност да преценява наличие и липси на предпоставки за допускане на събиране на членове на семейството, по смисъла на § 1, т.3, б. “а” от ДР на ЗУБ, на територията на Република България разполага председателя на ДАБ при МС. Наличието на такова решение обаче, не е единствена и абсолютна предпоставка за издаването на виза. Компетентните органи следва да спазват административнопроизводствени правила, както и да следят за наличие или липси на необходимите предпоставки за издаване или съответно за отказ да бъде издадена виза.

В случай, че са налице отрицателни предпоставки или не са изпълнени всички необходими предпоставки за издаването на виза то няма пречка такова да бъде отказано. На основание разпоредбата на чл. 59 ал.1 АПК отказът за издаване на индивидуален административен акт също трябва да бъде мотивиран, защото и самият отказ е индивидуален административен акт съгласно чл. 21, ал.3 АПК, а чл.59 ал.2 изрично установява задължителното съдържание на индивидуалните административни актове.

В тази връзка настоящият състав следва да посочи, че обжалваният отказ е немотивиран както и, че ТР № 16/75г., на ОСГК на ВС допуска възможност фактическите основания за издаване на акта да са изложени и в други подготвителни документи по издаването му, но това не е направено в

настоящия случай.

Съдът намира за необходимо да отбележи, че представеното становище от ДАНС не съставляват такъв "друг" документ по смисъла, вложен в ТР № 16/31.03.1975г. на ВС, ОСГК, който да може да замести мотивите към отказа. Ако административният орган е констатирал в хода на производството по ЗЧРБ за издаване на виза нередности или липси по документите е следвало да укаже на апликанта, да ги отстрани в определен срок, след което да постанови своя административен акт, което не е било направено.

Правомощието на ДАНС в настоящата хипотеза е в изпълнение на чл. 41, ал. 1, т. 2 ЗДАНС – Държавна агенция "Национална сигурност" осъществява контролна дейност във връзка с пребиваването на чужденци в Република България, като дава становища по молби за издаване на разрешения за продължително, дългосрочно и постоянно пребиваване и на визи и включва чужденци в информационния масив на нежеланите за страната чужденци по Закона за чужденците в Република България.

Непротиворечиво в практиката по прилагане на чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ във всичките му хипотези, е тълкуването на закона в смисъл, че самото становище на ДАНС не подлежи на самостоятелен съдебен контрол, тъй като то има характеристиките на акт по чл. 21, ал. 5 от АПК, а законосъобразността му се преценява при оспорване на крайния акт, финализиращ производството.

Постановеният въз основа на отрицателното становище на ДАНС административен акт засяга правната сфера на чуждата гражданка. Ето защо, макар издателят на оспорения акт да не разполага с възможността да контролира законосъобразността на даденото от ДАНС становище, съдът, воден от задължението за преценка на пропорционалност на наложената мярка и гарантиране на правото на ефективна съдебна защита, следва да провери фактическите и правни основания за издаване на процесния отказ.

Доводите на ДАНС съдът преценява като хипотетични. Издаденото становище се основава на наблюдавана „тенденция“ и хипотетично допуска възможността изброените 35 лица, сред които и С. И. Х. № 15 в списъка, да станат част от нея в бъдеще. Основава опасенията си, че лицата биха злоупотребили с издадени им визи, на липсата на приложено свидетелство за съдимост. Няма данни на лицето да са дадени указания да представи такова. Няма изложени факти, които да поддържат твърдението за основателни съмнения, че кандидата използва целта на пътуването като предлог за легална миграция към страна от 3. Европа. Липсата на писмени документи по съгласувателната процедура препятства съдебната инстанция да провери законосъобразността на взетото становище.

Съобразно императивната разпоредба на чл. 21, ал. 7 от НУРИВОВР (в сила от 14.01.2025 г.) при подаване на заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване не се допускат изключения от провеждането на интервю от компетентното длъжностно лице с оглед на изясняване на действителната цел на пътуване. Т. интервю няма данни да е било проведено с апликанта, с което органът е допуснал съществено процесуално нарушение, тъй като не е спазена разпоредбата на императивна правна норма. Длъжностното лице не е изпълнило задължението си да проведе интервю, като по този начин остава неизяснена действителната цел на пътуването. Същевременно липсата на проведено интервю лишава апликанта от възможността да изложи личните си мотиви за предприемане на пътуването пред компетентно длъжностно лице.

Доколкото това не е сторено, нарушението се явява съществено, тъй като е можело да доведе до изменение на постановения правен резултат, същото съставлява самостоятелно отменително основание.

Спазването на изискванията за форма на акта е от съществено значение, тъй като препятства

както правото на защита на засегнатото от него лице, така и съдебния контрол за наличието на предвидените от материалния закон условия за отказ, поради което представлява самостоятелно основание за незаконосъобразност по чл. 146, т. 2 от АПК.

По изложените съображения съдът намира оспорения отказ за материалноправно незаконосъобразен и издаден при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, поради което и следва да бъде отменен.

На основание чл. 173, ал. 2 АПК преписката следва да се върне на административния орган за ново разглеждане на подаденото искане за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. При новото разглеждане административният орган следва да съобрази мотивите, изложени в настоящото решение.

Така мотивиран и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София - град, Трето отделение, 70 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на С. И. Х., гражданка на Сирийска арабска република, [дата на раждане] , отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване от дата 05.02.2026г. по заявление по заявление № 25000324, подадено на 14.04.2025 г., постановен от М. С.– завеждащ „Консулска служба“ към посолството на Република България в [населено място], Л..

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по заявлението на С. И. Х., гражданка на Сирийска арабска република, [дата на раждане] , при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона, изложени в мотивите на съдебното решение.

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок пред ВАС на РБ.

СЪДИЯ: